(ॐ)

શ્રી કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિ સુધારક યુવક મંડળ મફત રાત્રીશાળાનો

સને ૧૯૩૮ તા. ૧-૧૦-૩૮થી ૩૧-૩-૧૯૪૦ સુધી માસ અઢારનો

રિપોર્ટ અને અહેવાલ.

॥ श्रीरमायै नमः ॥

॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

विणा पुस्तक धारणी मणिमया लंकृतलंकारणि ।
जाडयां ध्वान्त निवारणो जनमनसंताप संहारणी ॥
ब्रह्मानन्द विचारणो स्वजनता सर्वापदुत्सारणी ।
प्राप्तेवात्र सरस्वति भगवती विद्युत विस्तारणी ॥

પ્રકાશક :—વ્યવસ્થાપકો,

શ્રી કચ્છ ક. પા જ્ઞા સુ. યુ. મંડળ મફત રાત્રીશાળા કરા ચી.

(ૐ)

શ્રી કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિ સુધારક યુવક મંડળ મફત રાત્રીશાળાનો

સને ૧૯૩૮ તા. ૧-૧૦-૩૮થી ૩૧-૩-૧૯૪૦ સુધી માસ અઢારનો

રિપોર્ટ અને અહેવાલ.

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

विणा पुस्तक धारणी मणिमया लंकृतलंकारणि ।
जाडयां ध्वान्त निवारणो जनमनसंताप संहारणी ॥
ब्रह्मानन्द विचारणो स्वजनता सर्वापदुत्सारणी ।
प्राप्तेवात्र सरस्वति भगवती विद्युत विस्तारणी ॥

પ્રકાશક :—વ્યવસ્થાપકો,

શ્રીકચ્છ ક. પા જ્ઞા સુ. યુ. મંડળ મફત રાત્રીશાળા કરાચી.

— ઉદ્દેશ. —

૧. પાટીદાર જ્ઞાતીમાં વિદ્યાનો પ્રચાર કરી અજ્ઞાનતા અને અભણતા દુર કરવાં.

૨. જ્ઞાતીને સામાજીક, ધાર્મિક નૈતીક અને વ્યવહારીક શીક્ષણ આપી ઉન્નતીને રસ્તે લઇ જવાના પ્રયત્નો કરવા.

૩. અજ્ઞાન વસાત્ કુધર્મને પંથે ચડી ગએલી પાટીદાર જ્ઞાતીને શુદ્ધ સનાતન ધર્મના સીદ્ધાંતો સમજાવી સુપંથે લઇ જવાની કોશીશ કરવી.

૪. વીદ્યાર્થીઓની શારીરીક તથા માનસીક સ્થીતીમાં કેમ વૃદ્ધી થાય તેવા ઉપાયો લેવા.

૫. વીદ્યાર્થીજનોને સદાચાર, સુનીતી તથા સદાચરણનું શીક્ષણ આપવાનાં દરેક પગલાં લેવા.

વ્યવસ્થાપકો :

શ્રી કચ્છ ક. પાટીદાર જ્ઞા. સુધારક રાત્રીશાળા, કરાચી.

[નીયમો માટે ટાઇટલ પેજ નાં. ૩જો જુઓ.

॥ ૐ श्रीउमायै नमः ॥

શ્રી કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિ સુધારક યુવક મંડળ, મફત રાત્રીશાળાનો અઢાર માસનો રિપોર્ટ, કરાચી.

period covered = 18 months

નિવેદન

વ્હાલા જ્ઞાતિ બંધુઓ,

શ્રી કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિ સુધારક યુવક મંડળ રાત્રીશાળાનું નામ કાને પડતાં અમારા વાંચકગણને કદાચ આશ્ચર્ય જેવું લાગશે, કારણકે અજ્ઞાનરૂપી અઘોર અંધારામાં ફાંફાં મારતી પાટીદાર જ્ઞાતિને વળી આ વિદ્યારૂપી રત્ન કયાંથી પ્રાપ્ત થયું હશે! એવો પ્રશ્ન આશ્ચર્ય સાથે ઉત્પન્ન થાય, એ સ્વાભાવિક જ છે. એટલે એ પ્રશ્નનો ઉકેલ કરવા માટે, તેમજ એ વિદ્યારૂપી રત્ન કેવી રીતે કયા સંજોગોમાં અને કેટકેટલી વિટંબણાઓ વ્હોરીને પાટીદાર જ્ઞાતિને આ રત્ન પ્રાપ્ત થયું છે, તે વિષેની ટુંકમાં રૂપરેખા આપી પાઠકગણને પરીચય કરાવવાનું અમો ઉચીત ધારીએ છીએ.

આ વીશમીસદીના જાગતા જમાનામાં આપણે જોઇ શકીએ છીએ કે, અન્ય દરેક જ્ઞાતિ વિદ્યારૂપી નૌકામાં બેસીને, કેવી પૂરપાટ આગળ ધપી રહી છે; પોતાની ઉન્નતિના માટે કેટલી તનતોડ મહેનત કરી રહી છે, તેમજ ઉચ્ચ પદવીઓનું સ્થાન મેળવી કેવી રીતે પોતાની જ્ઞાતિને ઉચ્ચ કક્ષામાં લાવે છે; ત્યારે આપણી જ્ઞાતિ હજુએ અજ્ઞાનરૂપી અંધારામાં આમથી તેમ આથડી રહી છે. આનું કારણ માત્ર આપણી અજ્ઞાનતા યાને વિદ્યાનો અભાવ. પરંતુ વિશેષ કરીને આપણી જ્ઞાતિમાં અજ્ઞાનતાનું મૂળ ઊંડું કેમ પેસી ગયું હશે? આ રહસ્ય જાણવા માટે કિંચિત ઉંડાણમાં ઉતરવાની જરૂર છે જેમકે :—

"પીરાઇ ક્રિયાને લાલબાઇ દઇને વિદ્યારૂપી દાન દેવા તરફ લક્ષ રાખો" જેથી ભવિષ્યની પ્રજામાં જ્ઞાનરૂપી જ્યોતિ પ્રગટે.

"**વિનાશ કાળે વિપરીત બુદ્ધિ**" એ ઉક્તિ અનુસાર આપણી જ્ઞાતિ ઉપર કોઇ અણધારી આફતનું વાદળ ચઢી આવવાનું હશે તેમ જ્ઞાતિએ અવનતિને પગથીએ ઉતરવા માંડયું, તેથી છેક ધર્મનું ભાન ભૂલી જતાં, અજ્ઞાનરૂપી રાહુના અંધકારરૂપી બાહુપાશમાં સપડાઇ ગઇ. વર્ષોના વર્ષો સુધી આ અંધકારમાં આમથી તેમ ગોથાં ખાતી રહી, પરન્તુ કોઇએ તેની બાંય પકડી બહાર કાઢવાની હીંમત કરી નહિં. કોઇ મદદ કરે પણ શી રાતે—

"दैवे विमुखतां याते न कोऽप्यस्ति सहायवान्"

જ્યાં વિધાતા વિમુખ હોય. ત્યાં સહાયતાની આશા શીરીતે રાખી શકાય. એટલે કોઇએ મદદ કરી નહીં. લાંબા વખત સુધી એ અજ્ઞાનરૂપી અંધારામાં અહીં તહીં ભટકવાજ કર્યું, પરન્તુ આવી રીતે ધર્મનો વિનાશ થતો જોઇ, ભગવાનને ચિંતા થઇ કારણકે પરમાત્માએ ગીતાજીમાં કહ્યું છે કે :—

यदा यदा हि धर्मस्य ग्लानिर्भवति भारत ।
अभ्युत्थानमधर्मस्य तदाऽऽत्मानं सृजाम्यहम् ॥

તેવીજ રીતે આપણી જ્ઞાતિમાંથી ધર્મની ગ્લાની થતી જોઇ તેના ઉદ્ધારાર્થે ખરેખર દૈવાંશીરૂપ **નારાયણ** (લીંબાણીકુળભૂષિત નારાયણજી રામજી)એ આપણી પાટીદાર જ્ઞાતિમાં અવતાર લઇ જ્ઞાનરૂપી પોતાના તેજોમય કીરણોને ફેલાવી, અજ્ઞાનરૂપી અંધકારને દૂર કરવા માટે આપણને ધર્મના સુપંથ પર લાવવા ઠેક ઠેકાણે **"શ્રી કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિ સુધારક યુવક મંડળ"** ના નામે મંડળો ખોલાવ્યાં. એ મહાન આત્મા કે જેણે—

अज्ञानतिमिरांधानां ज्ञानांजन शलाकया ।
नेत्रमुन्मीलितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥

તેના જેટલા યશોગાન ગાઇએ તેટલાં ઓછાંજ છે. કોટીકોટી ધન્ય છે એ ધર્મ પ્રેમી પુરૂષને.

વ્હાલા ભાઇઓ ! આપણે અત્યારસુધી અજ્ઞાન અવસ્થામાં કેમ રહ્યા, અને અન્ય જ્ઞાતિઓથી પછાત કેમ છીએ, તેનું કારણ હવે આપને સમજાયું હશે ; ઉપરોક્ત **ધર્મવીર** ની અનુકમ્પાથી આપણી જ્ઞાતિનો અજ્ઞાનરૂપી પડદો દૂર થતાં અન્ય જ્ઞાતિઓનું સુધારાનું ક્ષેત્ર આપણા કરતાં કેટલું આગળ પડતું છે તે આપણે જોઇ શકયા તે બધું વિદ્યા–કેળવણીનું જ પરીણામ છે એવું આપણને ભાન થયું, વખત જતાં આપણી જ્ઞાતિના ઘણાખરા વીચારશીલ અને જીજ્ઞાસુ યુવકોને થયું કે —'ગતં ન શોચ્યમ્' એટલે કે થઇ ગયેલ ભૂલનો પશ્ચાતાપ કરવો નકામો છે. અત્યારસુધી અજ્ઞાન અવસ્થામાં રહેવાનું આપણા ભાગ્યમાં લખાયું હશે, તે ભોગવ્યા વિના છુટકો નહોતો—

"यद् विधिना ललाट लिखितं तन्मार्जितुं कः क्षमः"

પરન્તુ હવે જાગ્યા ત્યાંથી સવાર ગણીને હજીપણ વિદ્યા સંપાદન કરવાની કોશીશ કરશું તો બીજી જ્ઞાતીઓની સાથોસાથ અને પગલે પગલે ચાલવાનું દુર્લભ નથી. વિદ્યાનો પ્રચાર કરવાનો કાયદો તો કયારનોએ આપણા જ્ઞાતી-મંડળોમાં ઘડાઇ ગયો હતો પણ આજ દિવસ સુધી કોઇપણ જ્ઞાતિ મંડળે અમલમાં મુકયો ન હતો, તેથી એવા કોઇ તકની રાહ જોઇને અમો બેઠા હતા; દૈવયોગે બે વર્ષ પહેલાં મ્યુનીસીપાલીટીએ અભણ સ્ત્રી પુરુષોને વિદ્યાની તાલીમ આપવા માટે સ્કુલો ખોલવાનો ઠરાવ પાસ કરી, જનતાને ઉત્તેજન આપ્યું તેથી સુધારકોની વીચારરૂપી ઉંઘ ઉઠી ગઇ, અને મંડળના ચોથા કાયદાને અમલમાં મુકવો તેવો ઠરાવ કરતાં સામે નાણાંનો સવાલ ઉઠયો, કારણકે સ્કુલને લગતો સામાન, ફરનીચર, ઇલેકટ્રીક બતીઓ તેમજ મકાનનું ભાડું અને માસ્તરોના પગાર વગેરેમાં નાણાંની તો ખાસ જરૂર છેજ.

આપણી જ્ઞાતીની આર્થિક સ્થિતી તો એટલી કમજોર છે કે, તેમની પાસેથી સ્કુલના નીભાવ માટે આશા રાખવી એ "કુંજાના તળીયામાં રહેલું પાણી પીવાની કાગડાની ઇચ્છા બરોબર છે." આ આર્થિક સવાલે પુનરપી આપણાં સાહસીક સુધારકોને મુંઝાવવા માંડયા. જો જ્ઞાતીમાં સંપ હોય અને દરેક જણ, આ કાર્યમાં થોડો ઘણો પણ પોતાનો ઉદાર હાથ લંબાવે તો આ સવાલ કાંઇ કઠીન જેવો નથી. પરંતુ જ્યાં કુસંપ અને ઇર્ષા જડ ઘાલી બેઠાં હોય, ત્યાં એ આશા રાખવી વ્યર્થ છે. કદાચ એકાદ જણથી આ ખોટ પુરી પાડી શકાય આવી આશા રાખવી એ ખરેખર ઇચ્છવા જેવું નથી. છતાં જેને જ્ઞાતી સેવાની પૂરેપુરી ધગશ છે અને જ્ઞાતીને ઉન્નતિને પગથીએ લઇ જવાની જેની તીવ્ર અભિલાષા છે. તેવા વીર યુવકોએ એ હિંમત બાંધીને પોતાની ઇચ્છા બતાવી કે, જો કોઇ ભાઇ જ્ઞાતીસેવાઅર્થે શિક્ષક તરીકેનું કામ ઉપાડી લેવા તત્પર થતો હોય, તો સ્કુલને લગતી બીજી દરેક ખોટ ચેન કેન પ્રકારેણ પુરી પાડવા અમો તૈયાર છીએ.

ખરેખર ધન્ય છે તેમની ઉદારતાને! શિક્ષક તરીકેનું કામ સંભાળી લેવા માટે પોકાર કુટુંબના સેવાભાવીઅને શાળા પ્રત્યે ધગશવાળા લાલજીભાઇ પેથાભાઇએ પોતે તે કામ કરવા માટે પોતાની ઇચ્છા બતાવી; તેથી સુધારકોની એક મુંઝવણનો ઉકેલ થતાં ઉત્સુક યુવકોની પ્રેરણાને વિશેષ ઉત્તેજન મળ્યું એટલે તાબડતોબ તે યુવકોએ સ્કુલને જોઇતી ચીજો જેવીકે, ઇલેકટ્રીક લાઇટ, બાંકડાઓ, ખુરશીઓ, ટેબલો, વગેરે વગેરે ખરીદીને અને કાંઇક યાચના કરીને વિના વિલંબે એકઠી કરી છેવટે સંવત ૧૯૯૫ ના આસો વદ ૦)) દીવાળીની રાત્રે મંડળના જલસામાં જાહેર કરી દીધું કે કારતક શુદી ૨ તા. ૨૫-૧૦-૩૮

0)) = Amavasya

VSA: 23-Oct-1938

VSAK: 25-Oct-1938

1940 -Ratri Shala Report (827)

ને વાર [illegible] થી આપણાં મંડળ તરફથી રાત્રીશાળા ખોલવામાં આવશે, માટે જે જે ભાઇઓને પોતાનાં બાળકોને રાત્રીશાળામાં મોકલવાં હોય, તેમણે ઉપરોક્ત તારીખે મંડળની ઓફીસે રાત્રે ૮-૩૦ (સાડા આઠ વાગે) મોકલવાં. તેમજ કામે જતા જે કોઇ ભાઇને ભણવાની ઇચ્છા હોય, તે ભાઇએ પણ ખુશીથી આવવું; આ રાત્રીશાળામાં હાલમાં કશીજાતની ફી કે લવાજમ રાખવામાં આવ્યું નથી. આમ સાભળતાની સાથે, જાણે ભાઇઓ આવી શાળાની રાહ જોતાજ હોય તેમ, તેજ વખતે કેટલાએક ભાઇઓએ પોતાના બાળકોને ભણવા સારૂં મોકલવાનું વચન પણ આપી દીધું. આથી પેલા સેવાધારી યુવકોના આનંદનો તો પાર રહ્યો નહિ; તેથી તેજ વખતે કુળદેવી ઉમીયાની જય ગર્જનાઓ થવા લાગી.

VSAK: 24-Oct-1938

કાતક શુદી ૧ (પડવા) નો નવા વરસનો આનંદ માણી, અન્ય શાળામાં ભણતાં બાળકો તથા દીવસે કામે જતા યુવકો રાત્રે સાડા આઠ વાગે હાજર થઇ ગયા. શરૂઆતમાંજ લગભગ વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા સારા પ્રમાણમાં થઇ હતી; તેમણે તથા ત્યાં હાજર થયેલા જ્ઞાતીના ભાઇઓએ તથા બ્હેનોએ શ્રીકુળદેવી ઉમીયાની જય બોલાવી વિદ્યાર્થીઓ શાળામાં દાખલ થઇ શ્રીસરસ્વતી દેવીની ઉપાસના કરવા લાગ્યા. વિદ્યાર્થીઓને આમ આનંદથી ભણતા જોઇ, બીજા કામે જતા ભાઇઓ, તેમજ અન્ય બાળકોનાં પણ શાળામાં આવવા માટે દીલ ખેંચાવા લાગ્યાં; જેથી દિનપ્રતિદિન બાળકોની સખ્યા વધવા લાગી તેની સગવડને ખાતર વ્યવસ્થાપકોએ ભેગા મળી આ સગવડ કેમ સચવાય તેનો વિચાર કરી જોતાં, મકાનમાં ફેરફાર કરવો અને ફરનીચર વધારવું તથા ઇલેકટ્રીક લાઇટો પણ ફેરવવી આવું નકકી કરવામાં આવ્યુ. આ કામ તાબડતોબ થાય તે માટે ઉત્સાહી યુવકોને સોંપવામાં આવ્યું તેઓએ તો તેજ દીવસે કારીગરો રાખી કામ કરાવી લીધુ જેથી કાંઇક સગવડ થઇ તો ખરી, પણ વ્યવસ્થાપકોને જગ્યાની તંગાશનો સવાલ તો હજી જેવોને તેવોજ સાલતો રહ્યો છતાંપણ બાળકો તો વધતાજ ગયા તેથી સંચાલકોએ કમીટી ભેગી કરી અને તેમાં તેનો વિચાર કરવામાં આવ્યો, અને અંતે કમીટીના ભાઇઓ એવા નિર્ણય ઉપર આવ્યા કે હવેથી જે જે વિદ્યાર્થીઓ દાખલ થાય તેની પાસેથી દાખલ ફીના આના ચાર ૦ા રૂપીઓ લેવો આવો ઠરાવ કરી તે જાહેર બોર્ડમાં લખ્યો તે વાંચીને તો રોજ રોજ ચાર આના આપીને માબાપો પોતાના બાળકોને દાખલ કરાવવા મંડયા અને વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા વધી લગભગ ૬૦ થી ૬૫ થઇ ગઇ. વળી પાછો બાળવર્ગ માટે ફેરફાર કરવો પડયો, તેમાં બેસવા માટેના બાંકડાઓ કાઢી દેશી રીવાજ મુજબ જમીનપર શતરંજી પાથરી માસ્તરને પણ નીચે ગાદી તકીયાપર બેસવાનું કરી આપ્યું; મોસમ શિયાળાની હતી, [illegible] પણ

ઠીકાઠીક કડકડતી પડી રહી હતી છતાં બાળકો તાં શાળામાં દરરોજ હાજર થતાં જ હતા, આ જોઇ સંચાલકોએ વિચાર કરી જોયો કે બાળકોને ટાઢથી બચવવાને માટે શાળામાં રજા પાડવી કે કેમ ! આવો વિચાર કરતાં જણાયું કે જો રજા પાડશું તો વિદ્યાર્થીઓના અભ્યાસમાં ફેર પડી જશે. માટે કાંઇક નવો રસ્તો લેવો તેમાં કેટલાક ભાઇઓએ એવી સૂચના કરી કે દરેક બાળકને એકેકું ગંજીફરાક આપવું તેથી તેઓની ટાઢ કાંઇક ઓછી થશે અને અભ્યાસમાં પણ ખલેલ નહિ પડે.

આ વિચાર કમીટીના ભાઇઓને ગમ્યો તો ખરો પણ સામે નાણાંનો સવાલ તે કયાંથી લાવવાં ? આવી મુંઝવણમાં પડયા; અને સેવાધર્મ કેવો ગહન છે, તેમાં વળી આ સેવા ! જ્ઞાતિ સેવા તો કરવી બહુજ મુશ્કેલ છે. ખાલી સેવાના બ્હાને નામ કાઢવું જેટલું સ્હેલું છે તેટલીજ અગવડ ખુદ સેવા ઉઠાવવામાં છે. કહેવત છે કે " કરશો સેવા તો પામશો મેવા " પણ સેવાના મેવા ખરી કસોટી થયા પછીજ મળે; પ્રથમતો અપમાનના પોટલાનો સ્વીકાર કરી શકવાની જેનામાં તાકાત હોય તેનાથીજ સેવા થાય, બાકી તો વાતોજ.

ગંજીફરાક આપવાની સંચાલકોએ કેટલાક જ્ઞાતિ ભાઇઓ આગળ વાત કરી, જો કાંઇ પણ પોતા તરફથી મદદ થઇ શકે તે આપવાનું કહ્યું તે સાંભળી બે ચાર ભાઇઓએ પોતા તરફથી બનતી સ્હાયતા આપવાની ઇચ્છા જણાવી તે સાંભળી ઇશ્વરમાં વિશ્વાસ રાખી સંચાલકોએ બજારમાંથી વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યાના પ્રમાણમાં ગંજીફરાક તથા માસ્તરો સારૂ શાલ લીધી અને તા. ૪-૧૨-૩૮ ના રોજ સભા બોલાવી ભાઇ નારાયણજી શીવજીના હસ્તે બાળકોને વ્હેંચ્યાં.

ઇનામ મળતાં સર્વે બાળકો મનમાં બહુજ હરખાયાં, પણ આ વાત તો સ્વાભાવિક છે; કે બચ્ચાંને કાંઇ ખાવાનું મળતાં તો રાજી થાય. ત્યારે આ ઠેકાણે અમારે કહેવાની જરૂર રહે છે કે પ્રથમ જે વખતે શાળાની પ્રવૃત્તિ કરી ત્યારથી તે આજ દીવસ સુધી અમારામાંના કેટલાક ભાઇઓ આળસમાં રહ્યા અને પોતાનો સાથ પણ આપ્યો નહીં, પણ ખેર; દિનપ્રતિદિન આ કાર્યને વધારેને વધારે જોશ મળતું જતું જાણી નારાજ તો નહીંજ થતા હોય જ્યાં પ્રભુ ઇચ્છા સાથે બાળકોના સદ્‌ભાગ્ય બંને સાથે સરજાયાં હોય ત્યાં મનુષ્ય શું કરી શકે ? જો હવે આટલી પ્રગતી થયા બાદ આપ આપનો અભાવ જાહેર ન કરતાં સદૈવ શાળા તરફ અમીદૃષ્ટી ભરી લાગણી પ્રદર્શિત કરશો તો અમો અમારા કાર્યને વધારેને વધારે મજબુત બનાવતા રહીશું. "જેને રામ રાખે તેને બીજા શું કરી શકે" એ કહેવત મુજબ શાળામાં તો જ્ઞાતી ભાઇઓ વધારે રસ લેવાજ મંડયા.

દિનપ્રતિદિન વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા તો વધવાજ લાગી તેથી સંચાલકોએ વિચાર કર્યો કે હવે બધા વિદ્યાર્થીઓનાં લેશન એક માસ્તરથી લઇ શકાતાં નથી તેથી જો કોઇ મદદગાર માસ્તરો મળે તો ક્લાસવાર ગોઠવણુ કરી શકાય. આ વાતની જાણ થતાં એજ પોકારકુટુંબ ઉપર બાળકોનો આશીર્વાદ ઉતરવાનો હશે તેથી ભાઇ લાલજી પેથાભાઇ જે શાળાના માસ્તર છે તેમનાજ નાનાભાઇ નારાયણજી પેથાભાઇ કે જે અંગ્રેજી છઠ્ઠા ધોરણ (Sixth Standard)માં અભ્યાસ કરતા હતા તેમણે કમીટીના ભાઇઓને કહ્યું કે—જો સેવા કરવાનો મને હુકમ આપો તો હું અંગ્રેજી પહેલીથી છઠ્ઠી સુધીનો ક્લાસ સંભાળું તેમજ ગામ દેવીસરવાળા જોશી રતનસી માધવજી એ કહ્યું કે હું તમારી જ્ઞાતીનું ઘણા વખત થયાં કામ કરૂં છું; તેથા જો મને બાળવર્ગ આપો તો તે હું સંભાળીશ. આ વાત કમીટીના ભાઇઓને ગમી તેથી શાળામાં ક્લાસ જુદા કરવામાં આવ્યા, અને ઉપર મુજબ તે બે નવા માસ્તરોને વિના પગારથી સેવા કરવાની તક આપી. આવી રીતે ક્લાસવાર ગોઠવણ થવાથી વિદ્યાર્થીઓના આનંદમાં ઓર વૃધ્ધિ થવા લાગી, આથી શન ૧૯૩૯ના માર્ચ માસની સ્કુલોની વાર્ષિક પરીક્ષા વખતે શાળામાં પાંસઠ વિદ્યાર્થીઓ હતા.

આ વિદ્યાર્થીઓ દીવસે જુદી જુદી સ્કુલોમાં અભ્યાસ કરતા હતા ત્યાંપણ તેઓ સારા માર્ક મેળવી પાસ થયા; તેથી વિદ્યાર્થીઓના માબાપો મનમાં હરખાવાં લાગ્યાં અને ઉપરોક્ત મંડળને તથા માસ્તરોને આશીર્વાદ દેવા લાગ્યાં. પણ શાળાના સંચાલકોને વીચાર થયો કે આ વખતે કાંઇક ઇનામ આપવું જોઇએ, પણ શું આપવું અને આ નાણાં ક્યાંથી લાવવાં? આવો વીચાર કરતા હતા ત્યાં ગામ નખત્રાણાવાળા ભાઇ મુલજી ડોસા પોકારે કહ્યુ કે જો તમો બાળકોને સ્કુલમાં ચાલતી ચોપડીઓ ઇનામ આપો તો મારા તરફથી રૂા૦ ૧૦) દશ આપું છું તેથી વ્યવસ્થાપકોએ આ વાત માન્ય રાખી એક એક પુસ્તક તેઓને ઇનામ આપવાનું નકી કર્યું અને તે મુજબ સ્કુલોના માસ્તરોને પૂછી જે જે શાળામાં જે જે પુસ્તક ચાલતું હતું તે પ્રમાણે વીદ્યાર્થીઓની સંખ્યા મુજબ તે ખરીદી લીધાં. હવે તે આપવા માટે સભા બોલાવવી તેના પ્રમુખના માટે વીચાર કરતાં આપણી જ્ઞાતીમાં શ્રીમાન્ ભાઇ વેલજી રામજી ભગત ઉપર નજર ગઇ તેથા સંચાલકોમાંથી એક બે જણ ભાઇ વેલજી પાસે ગયા, અને બધું તેઓને સમજાવ્યું અને સાથે વિનંતી કરી કે આ વખતે સભાના પ્રમુખ તરીકે બેસવાનું આપશ્રીને કહેવા આવ્યા છીએ જો આપ આટલી અમારી વાત સ્વીકારી શકો તો અમારા કાર્યની અંદર અમોને વધારે સફળતા મળે.

આ વાત જાણી ભાઇ વેલજી રામજીએ આ વાતનો સ્વીકાર કર્યો ખરેખર જ્ઞાતી સેવા કરવાના માટે જેનું હૃદય હમેશાં તલપી રહ્યું હોય ત્યાં આવી સુંદર

તક કોણ ગુમાવે તમો ત્રીસેએ ત્રીસ દીવસ શાળામાં બેસી બાળકોના આશીર્વાદ લ્યો છો ત્યારે એક દીવસના માટે આવી સુંદર તક મળી છે તે હું કેમ જતી કરૂં ! હું ખુશીની સાથે તમો જે દીવસે સભા બોલાવશો તે દીવસે આવવા તૈયાર છું. આ સાંભળી સંચાલકો આ વખતની મુંઝવણમાંથી પણ મુક્ત થયા; તેથી કમીટી ભેગી મળી સભાની તારીખ નક્કી કરી કે તા. ૩૧-૩-૩૯ શુક્રવારની રાત્રે સભા કરવી આ પ્રમાણે ઉપરોક્ત તારીખે શાળાની બહાર સડકપર જાહેર સભા ભરવાનું નક્કી કર્યું પાથરણાં પાથરી બાંકડા ખુરશીઓ ગોઠવી દેવામાં આવ્યાં તેમાં સ્ત્રી વર્ગને માટે અલાયદી બેઠક ગોઠવી હતી; આ જલસામા જ્ઞાતીના ભાઇઓ તથા બ્હેનોએ સારી સંખ્યામાં હાજરી આપી હતી; બરાબર વખતસર ભાઇ વેલજી રામજી ભગત પણ આવી ગયા તેથી શાળાના સંચાલકો તરફથી ભાઇ રતનશી શીવજીએ આજની સભા બોલાવવાનું કારણ સમજાવ્યું અને પ્રમુખની દરખાસ્ત મુકતાં કહ્યું કે, આજની સભાના પ્રમુખ તરીકે આપણા જ્ઞાતીભાઇ વેલજી રામજી ભગતની દરખાસ્ત મુકું છું. આ દરખાસ્ત જ્ઞાતીના દરેક ભાઇ બ્હેનોએ સર્વાનુમતે વધાવી લીધી એટલે ભાઇ વેલજી રામજીએ પ્રમુખ-સ્થાન લીધું. ત્યારબાદ શાળાના બાળકોએ અંગકસરતો કરી બતાવી આ જોઇ સર્વે ખુશી થયાં; પછી માસ્તર લાલજીભાઇએ શાળાના બાળકોની ક્લાસવાર-ગોઠવણ કરી બાળકોને બેસાડી દીધા અને ભાઇ વેલજીએ પહેલાં બાળવર્ગથી ઇનામ આપવાની શરુઆત કરી છેક અંગ્રેજી છઠ્ઠાં ધોરણ સુધી સર્વે બાળકોને એકેક પુસ્તક અને સાથે એકેક મેવાનું પડીકું આપ્યું.

આશીર્વાદ આપતાં સર્વે વીદ્યાર્થીઓ પોતપોતાની જગ્યાપર બેસી ગયા એટલે ભાઇ વેલજીએ કહ્યું કે આજ દીવસ સુધી શાળા તરફથી કશોપણ પગાર નહીં લેતા અને અવીરત મહેનત કરનાર માસ્તરોને જો આપણે કાંઇ પણ ન આપીએ તો આપણને જગત જરૂરથી બીનકદરા ગણશે, તેથી શાળા તરફથી સ્કુલના હેડ માસ્તર ભાઇ લાલજી પેથાભાઇને કાંડાનું ઘડીયાળ તથા તેમના નાનાભાઇ આસી. માસ્તર ભાઇ નારાયણને એક પુસ્તક, તથા બાળવર્ગના માસ્તર જોશી રતનશીને એક ધોતીયું આપવામાં આવ્યું હતું આ ચીજોનો સ્વીકાર કરી જોશીરતનશીએ પોતાનો બ્રાહ્મણધર્મ સમજાવતાં કહ્યું કે આ કામ જે મને સોંપવામાં આવ્યું છે તે હું મારી રાજી ખુશીથી મારા ધર્મ પ્રમાણે બજાવું તેમાં હું તમારા ઉપર કાંઇપણ ઉપકાર કરતો નથી. તેથી મારો ઉપકાર માનવાની કાંઇ જરૂર નથી. ભાઇ લાલજી તથા નારાયણજીએ પણ કહ્યું કે અમોને જ્ઞાતી સેવા કરવાની તમોએ તક આપી છે તેના માટે અમો તમારો ઉપકાર માનીએ છીએ. આ કામ અમો કરીએ છીએ તે અમારી જ્ઞાતી પ્રત્યેની ફરજ અદા કરીએ છીએ તેમાં આપને અમારો આભાર માનવાની કશી જરૂરત રહેતી નથી. ત્યારબાદ

ભાઇ રતનશી શીવજીએ કહ્યું આજની સભાના પ્રમુખ તરીકેનું જે સ્થાન શ્રીયુત ભાઇ વેલજી રામજીએ પોતાના અમુલ્ય વખતનો ભોગ આપી દીપાવ્યું છે તે બદલ હું આ શાળાના સંચાલકો વતીથી તેમનો ઉપકાર માનું છું તેમજ અત્રે આ સભામાં પધારેલા ભાઇઓ તેમજ બ્હેનોએ અમારા આમંત્રણનો સ્વીકાર કરી પોતાના કીંમતી સમયનો ભોગ આપી શાન્તી દાખવી છે તેના માટે અમો આપના ઋણી છીએ.

ઉપર મુજબ શાળાનું કામ ઘણાજ ઉત્સાહથી ચાલતુ જોઇ દરરોજ એક બે વિદ્યાર્થીઓ નવા નવા દાખલ થવા લાગ્યા હતા, પણ સંચાલકોએ જગ્યાની અગવડતાને લઇને હવેપછીથી જ્યાંસુધી જગ્યાની સગવડ પૂરતા પ્રમાણમાં ન થાય ત્યાંસુધી નવા વીદ્યાર્થીને દાખલ ન કરવા એવો ઠરાવ કર્યો. તુરતમાં વળી વાર્ષિક પરીક્ષા પણ નજદીક આવતી હોવાથી વળી પાછી સચાલકોને એજ ચિંતા થવા લાગી કે આ વર્ષમાં ઇનામ કયાંથી અને કેમ કરી આપીશું ? પ્રભુ દયાળુ છે અને સરવેની ચિંતા તેના પરજ છે તેથી સેવા કરનારને કોઇને કોઇ સાધન મળીજ રહે છે. શાં. ૧૯૯૬ના મહા માસમાં ગામ વીરાણીવાળા આદ્યસુધારક ભાઇ નારાયણજી રામજીના જોડીદાર મુરબ્બી રામજીભાઇ જેઠા ગઢશીશાવાળા તથા ગામ વીરાણીવાળા શ્રીમાન ભાઇ જીવરાજ વાલજી પોતાના પુત્રોના લગ્ન પ્રસંગપર અત્રે કરાચીમાં આવ્યા હતા, તેઓ અહીં ચાલતી રાત્રીશાળા જોવા આવ્યા તેમણે જ્ઞાતીના બાળકોને ભણાવવા માટેના જે જે સગવડો કરી હતી તેતે જોઇ પોતે પોતાનો આનંદ પ્રદર્શીત કર્યો હતો અને સંચાલકોને પુછયું કે આ શાળાના નિભાવ અર્થે શું સાધન છે? અને આવો ભારી ખરચો રાખી કામ ધપાવો છો આ સઘળું કયાંથી લાવો છો! તે પરથી દરેક જાતની વ્યવસ્થા તેમના સામે રજુ કરી સમજાવી. આ સાંભળી, જોઇતપાસી, તેમણે અમોને કહ્યું કે હાલમાં તાત્કાલીક સભા બોલાવવાનું કરો. તેથી એજ લગ્ન મંડપમાં તારીખ ૩-૨-૧૯૪૦ શનીવારની રાત્રે હાલારી વિભાગના કરાચીમાં વસતા લેવા પાટીદાર જ્ઞાતીના પટેલ શ્રીમાન કેશવજી હંશરાજ (

) ના પ્રમુખપણા નીચે સભા બોલાવવામાં આવી તેમાં શાળામાં ભણતા વિદ્યાર્થીઓએ અંગ કસરતના ખેલો તથા સંવાદો ભજવી બતાવ્યા. આ જોઇને મુરબ્બી રામજીભાઇ જેઠાએ પોતાના તરફથી શાળાને ભેટ તરીકે રૂ૦ ૫૧-૪-૦ (સવા એકાવન) આપ્યા. તેમજ રા. રા. ભાઇ જીવરાજ વાલજીએ પણ પોતા તરફથી રૂા. ૫૧-૪-૦ (સવા એકાવન) ભેટ તરીકે શાળાને આપ્યા. તેમની સાથે આવેલા ગઢશીશાવાળા ભાઇ નાનજી ભાણજીના ચી૦ પુત્ર ભાઇ મુલજી નાનજીએ રૂ૦ ૨૫) (પચીસ) શાળાનો વહીવટ જોઇને ભેટ તરીકે આપ્યા. તેમજ ગામ અંગીઆવાળા ભાઇ નારાયણજી કાનજી નાકરાણીએ પણ રૂ૦ ૧૧-૪-૦ (સવા અગીયાર) શાળાને આપ્યા.

VSAK: Between 09-Feb-1940 to 09-Mar-1940

આવી રીતે બહારગામના ભાઇઓને પણ આ કામ જોઇ સંતોષ થવાથી શાળાને ભેટ આપે છે આવું જાણીને કરાચીમાં વસતા જ્ઞાતીભાઇઓને પણ લાગ્યું કે અમોએ આટલા દીવસ સુધી શાળાને બીલકુલ કાંઇ મદદ આપી નથી છતાં સંચાલકો શાળાના કામને આગળને આગળ વધારતા જાય છે, તેથી આપણે જરૂરથી આપણો સાથ પૂરાવવો જોઇએ. તેથી કરાચીમાં વસતા ભાઇઓ પણ એક પછી એક પોતાના તરફથી ભેટ આપવાનું બોલતા ગયા. તે વધીને બધો ખરડો તેજ વખતે રૂા૦ ૨૫૦ થા ૨૬૦ સુધી પહોંચી ગયો હતો. આવી રીતે અકસ્માતથી પ્રભુએ તક આપી મુંઝવણ દૂર કરી તેથી તેનો સંચાલકો ઉપકાર માનવા લાગ્યા અને આવતી પરિક્ષામાં ઇનામ આપવું જ એવો ઠરાવ કર્યો. પરિક્ષા નજીક આવતી ગઇ તેમ માસ્તરો પણ ખંતથી છોકરાઓના લેસન લેવા લાગ્યા અને છોકરાઓને પણ પોતે પસ થઇને ઇનામ કેમ લેવું તેનીજ તમન્ના લાગી હતી તેથી તેઓ પણ પોતાની ખરી કાળજીથી અભ્યાસ કરવા લાગ્યા અને એક બીજાને કહેવા લાગ્યા કે જો જે તું પાછળ રહી ન જા. જો નાપાસ થઇશ તો તને ઇનામ નહી મળે આવી રીતે એક બીજાની ચડમા ચડસીથી ૧૯૪૦ ના માર્ચની પરીક્ષા વખતે શાળામાં છોકરાઓની સંખ્યા ૮૪ ની હતી તેઓમાંથી ફક્ત બેજ વિદ્યાર્થીઓ નાપાસ થયા બાકી ૮૨ વીદ્યાર્થીઓ પોતપોતાની કલાસમાં ઉંચે નંબરે પાસ થયા. આવી રીતે રાત્રીશાળામાં ભણાવવાથી છોકરાઓને કેટલો લાભ થાય છે તે તેના માવીત્રોને પણ ખબર પડી અને શાળાના પ્રવર્તકોને ધન્યવાદ દેવા લાગ્યા એટલુંજ નહિ પરંતુ કેટલાક વિચારશીલ ભાઇઓ સંચાલક ભાઇઓને કહેવા લાગ્યા કે હવે ઇનામ કયે દિવસે આપશો તે દિવસે અમોને જરૂરથી આમંત્રણ આપજો તો અમો પણ કાંઇક તમોને મદદ કરીશું. આવું સાંભળી વ્યવસ્થાપકોને આનંદ થયો અને જાહેર આમંત્રણ પત્રિકાઓ કાઢવી એવો ઠરાવ કર્યો.

બધી સ્કુલોનાં -પરિણામો બહાર આવી ગયાં ત્યારે તે દરેક સ્કુલોમાંથી મંગાવીને વ્યવસ્થાપકોએ કમીટીને બોલાવી અને તેમાં નિર્ણય કર્યો કે જે જે બાળકો પાસ થયા છે તેમને દરેકને એક એક ઉપલા ધોરણનું પુસ્તક ઇનામ તરીકે આપવું. ત્યારબાદ કમીટીએ દરેક સ્કૂલોના માસ્તરો પાસે જઇને જે જે સ્કુલમાં જે જે ચોપડી ચાલતી હતી તે વિષેની માહિતી મેળવીને વિદ્યાર્થીઓની જેટલી સંખ્યા હતી તેટલાં પુસ્તકો ખરીદી લીધાં અને ઇનામ સાથે આપવા માટે મેવો પણ ખરીદ કરી લીધો તેમજ માસ્તરોના માટે ત્રણ ગરમ સાલ પણ લઇ લીધી. ત્યારપછી તેઓએ તારીખ ૨- એપ્રીલ ૧૯૪૦ ને મંગળવારની રાત્રે ઇનામનો મેલાવડો કરવાનું નકી કર્યું. આગલા વરસમાં ઇનામ આપતી વખતે સભાના પ્રમુખ ભાઇ વેલજી રામજી ભગત હતા તેથી તેમને પણ પુછવામાં આવ્યું હતું

અને ચાલુ સાલના માટે પણ ઇનામ આપવાની સભાના પ્રમુખ તેઓશ્રી રહેશે એવું તેમના પાસેથી વચન પણ માગી લીધું હતું તેથી પત્રિકાઓમાં પણ તેઓશ્રીનુંજ નામ પ્રમુખ તરીકે જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું આમંત્રણ પત્રિકાઓ આપણા જ્ઞાતિ ભાઇઓ તથા બહેનોને તથા કડીયાવાડી લેવા પાટીદાર જ્ઞાતિ ભાઇઓને મોકલવામાં આવી હતી અને તે ઉપરાંત શહેરના નાગરીકોને તેમજ અન્ય શ્રીમાન ડૉ. પોપટલાલ તથા દીવાન હાસાસીંગ એચ. એડવાણી તથા શેઠ વીશનદાસ એસ. વાધવાની અને શ્રીમાન ડૉ. ભગવાનદાસ બી. હીંગોરાણી તથા ગામ ખીડોઇવાળા શેઠ મુલજી રવજી વગેરે ભાઇઓને પણ આમંત્રણ આપવામાં આવ્યું હતું તેથી તેઓ બધા સભાના ટાઇમ સમયે કે જે રાત્રે ૯॥ સાડીનવ વાગ્યે રાખવામાં આવ્યું હતું તે વખતે ટાઇમસર આવી ગયા.

આજના મેલાવડામાં લગભગ ૫૦૦ મનુષ્યોની હાજરી હતી જેમાં સોએક જેટલ. બઇરાંઓ હતાં. આવી રીતે પોતાના કાર્યની સફળતા જોઇ સંચાલકોના આનંદનો પાર રહ્યો નહીં. વખત થતાં કાયદા પ્રમાણે પ્રમુખશ્રીને પોતાની જગાએ બેસાડી ભાઇ રતનશી શીવજીએ આજના મેલાવડાનું કારણ સમજાવ્યું હતું તેમજ શાળાનો તારીખ ૧-૧૦-૩૯થી તારીખ ૩૧-૩-૪૦ સુધીનો હીસાબ વાંચી સંભળાવ્યો હતો ત્યારે શ્રીમાન ડૉ. પોપટલાલે કહયું કે આ શાળામાં ૮૪ વિદ્યાર્થીઓ અભ્યાસ કરે છે અને આટલા વિદ્યાર્થીઓ છતાં સંચાલકોએ માત્ર રૂા ૩૫૦ નોજ ખરચો કર્યો છે તો પછી આવી મોટી પાટીદાર જ્ઞાતિ હોવા છતાં પણ તેમાં હજી રૂા ૪૧ ની ખોટ રહી છે તે સાંભળી હું બહુજ મુંઝાઉ છું કે શું પાટીદાર જ્ઞાતિમાં કોઇ પણ એવો ભાઇ નથી કે આટલી નાની સરખી ખેટ પણ પુરી કરી શકતા નથી. હુ આજ આ શાળાનો હિસાબ સાંભળી તેના સંચાલકોને ધન્યવાદ આપવા સિવાય રહી શકતો નથી. મેં પણ બે ત્રણ રાત્રીશાળાઓ ચલાવી છે તેથી મને પુરતો અનુભવ છે કે આટલા ટુંકા ખરચમાં કોઇ પણ સંસ્થા આટલા વિદ્યાર્થીઓને અભ્યાસ કરાવી શકશે નહિ ભાઇ રતનશીના કહેવા મુજબ ૮૪ વિદ્યાર્થીઓ તે પણ બાળવર્ગથી અંગ્રેજી છઠા ધોરણ સુધીના હોવા છતાં પણ તેમાં ફક્ત બેજ વિદ્યાર્થીઓ નાપાસ થયા એ જોતાં શાળાના માસ્તર ભાઇઓએ બીનસ્વાર્થે કેટલી મહેનત લીધી છે તે જણાઇ આવે છે તેથી હું દરેક માસ્તરોને પણ આ શાળાનો દાખલો લેવાનું કહું છું અને સાથે એ પણ કહું છું કે સેવા તે આનુ નામ કહેવાય. જે ત્રણ ભાઇઓએ માસ્તર તરીકે રહી વિદ્યાર્થીઓના અભ્યાસ માટે આટલી મહેનત લીધી છે તેથી તેમને પણ ધન્યવાદ આપુ છું અને ગઇ સાલના શાળાના હિસાબમાં બાકી રૂપીઆ ૪૧)= ની ખોટ રહી છે તે મારા તરફથી હું ભરી આપું છું. આ સાંભળી ભાઇ માધવજી ખીમજી સરવેઅરે કહ્યું કે "તમો

ખોટ તો પુરી કરી આપો છો પણ ભાણું તો ખાલીને ખાલી રહે છે માટે તે ભાણામાં તમારા તરફથી કાંઇક પણ મળવું જોઇએ" તે સાંભળીને ડૉ. સાહેબે કહ્યું કે "જો ભાઇ માધવજી ખીમજી સરવૈયર પોતા તરફથી કાંઇ આપતા હોય તેટ તેટલા હું પણ આપુ" તેથી ભાઇ " માધવજી ભાઇએ પોતા તરફથી રૂા, ૫૧ આપ્યા ને સાથે એ પણ કહ્યું કે ડૉ. સાહેબ પણ જરૂરથી તેટલા આપશે. તે સાંભળી ડૉ. સાહેબે પણ પોતા તરફથી રૂા. ૫૧ આવતા વરસના ખરચ માટેના ખરડામાં ચડાવ્યા અને કહ્યું કે તમો ખરડો ચાલુ કરો. તે સાંભળીને આવનાર આપણા લેવા પાટીદાર ભાઇઓએ એક પછી એક ઉભા થઇ પોતા તરફથી શાળાને ભેટ આપવા માંડી (જે પાછળના પાનામાં બતાવવામાં આવી છે) તેમજ ગામ ખીડોઇ વાળા હાલ રામ સ્વામી ગાડીખાતામાં રહેતા લુહાર શ્રીમાન ભાઇ મુલજી રવજીએ પણ પોતા તરફથી રૂ. ૧૨૫) સવાસો શાળાને ભેટ આપ્યા. અને સાથે એ પણ કહ્યું કે તમારી જ્ઞાતિનો કોઇ પણ ભાઇ મ્યુનીસિપાલીટીમાં મેમ્બર નથી તેથીજ તમારી શાળાને આજ દિવસ સુધી ગ્રાંટ મલી નથી. હરીજન તથા અવર કોમોને મ્યુનીસીપાલીટી ગ્રાંટ આપે છે છતાં તમારા જેવી જ્ઞાતિએ આજ દિવસ સુધી મ્યુનિસીપાલીટી તરફથી કોઇપણ જાતની મદદ મેળવી નથી તે હું તો આ તમારા લતાના મેમ્બર ભાઇઓનોજ દોષ સમજું છું. શ્રીમાન ડૉ. સાહેબ પોપટલાલભાઇ તમોને ગ્રાંટ અપાવવાનું કહે છે પણ હું તમને તથા તમોને કહું છું કે ગ્રાંટ જેવી મામુલી બાબત તો મારા જેવો અભણ માણસ પણ કરી શકે. મેમ્બર ભાઇઓએ તો શાળાને મકાન બાંધવાની જમીનજ અપાવવી જોઇએ.

આવી રીતે જયારે શાળાનું કામ ચાલતું હતું તે દરમ્યાન જેને વિદ્યા તરફ ખરી દાઝ છે તેવા વિદ્યાપ્રેમી શ્રીમાન માધવજીભાઇ સરવૈયર શાળાથેં સભામાં ઝોળી ફેરવવા તત્પર થયા અને સભાને ઉદ્દેશીને કહ્યું કે "જેની પાસે જે કંઇપણ હાજર હોય તે આ વિદ્યાદાન માટે ફેરવાતી ઝોળીમાં નાખી તેને જરૂરથી ભરી દેવી જોઇએ" એમ કહી તેઓશ્રી જાતે આખી સભામાં ઝોળી લઇને ફર્યા હતા સભામાં લગભગ મજુરવર્ગ હોવાથી પઇસો પાઇ કરતાં ઝોળીમાંની રકમ રૂા. ૧૮।।। જેટલી થઇ હતી. ખરેખર ! માધવજીભાઇનું આ કાર્ય ઘણું આદર્શનીય હતું. એટલેથી પણ તેને સંતોષ ન થતાં તે કેવળ કેળવણીની કદર કરનાર ભાઇએ જે વિદ્યાર્થી ઉંચે નંબરે પાસ થયો હતો તેને પોતાની પાસે બોલાવવા કહ્યું એટલે શાળાના હેડમાસ્તર અને અંગ્રેજી માસ્તરના નાના ભાઇ માવજી પેથાભાઇ કે જે ચોથી ઇંગ્રેજીની પરિક્ષામાં બીજે નંબરે પાસ થયા હતા તેને પોતાની સમક્ષ હાજર કરવામાં આવ્યા. તેને તેજ વખતે પોતાના ખીસામાંથી રૂા. ૫) કાઢી પોતાના તરફથી એક આનાયકી

બક્ષીસ આપી અને તે વિદ્યાર્થીને ધન્યવાદ આપતાં સભાને સંબોધીને કહેવા લાગ્યા કે તમો પણ આવી રીતે બાળકોને બક્ષીસ આપી તેઓને વિદ્યા તરફ ઉત્સાહીત કરવા જોઇએ પછી તેણે વિદ્યાની ભુરી ભુરી પ્રશંસા કરી અને વિદ્યાદાનનું મહત્વ સમજાવતાં તેના ઉપર ભાર મુકીને અસરકારક ભાષણ કર્યું હતું.

ત્યાર પછી ડો ભગવાનદાસે કહયું કે શાળાના વિદ્યાર્થીઓની તંદુરસ્તી જાળવવાને યોગ્ય પગલાં લેવા હું બંધાઉં છુ. જે કોઇપણ વિદ્યાર્થી શાળાના હેડ માસ્તરની ચીઠ્ઠી લઇ મારી પાસે આવશે તેને મુફત દવા કરી આપીશ. ભાઇઓ ! શરીરની તંદુરસ્તીની કેટલી ઉપયોગીતા છે અને તેને માટે મળેલી આ ડોકટર સાહેબ તરફની ભેટ કેટલી અમુલ્ય અને પ્રશંસનીય છે તે આપ પોતેજ સમજી શકો તેમ છો ડોકટર તરફથી મળેલ આ કીંમતી ભેટને માટે શાળાએ તેનો હાર્દિક ઉપકાર માન્યો હતો.

આવી રીતે કાળાનું કામ થઇ રહયા પછી પ્રમુખ સાહેબના હાથથી વિદ્યાર્થીઓને પુસ્તકોનું ઇનામ આપવામાં આવ્યું હતું. આ કામ પૂર્ણ થયા બાદ આજની સભામાં જે જે ભાઇઓએ અમારા આમંત્રણને માન આપી સભામાં આવવાની તસ્દી લીધી હતી તથા જે જે ભાઇઓએ શાળાને ભેટ આપી હતી તેમજ જે જે ભાઇઓએ અન્ય રીતે શાળાને મદદ કરી હતી તેમનો શાળાના સંચાલકોની વતોથી પ્રમુખ સાહેબે ઉપકાર માન્યો હતો અને ત્યારબાદ ભાઇ વેલજી રામજી ભગત કે જેણે પોતાનો અમુલ્ય વખત આપી આજની સભા I પ્રમુખપદને શોભાવ્યું હતું તે માટે તેમનો શાળા તરફથી રતનશીભાઇએ ઘણોજ ઉપકાર માન્યો હતો. પછી શ્રીકુળ દેવીના જય બોલાવી આજની સભા વિશર્જન કરવામાં આવી હતી.

ઉદારચિત્ત સદ્‌ગૃહસ્થો પ્રત્યે.

આપને વિદીત હશે કે પાટીદાર જ્ઞાતી તેમાંય અમારી કચ્છી પાટીદાર જ્ઞાતી એક ગરીબ અજ્ઞાત અને પછાત પડતી કોમ છે તે પોતાની પરિસ્થિતી સુધારવા ઇચ્છે છે અને અન્ય આગળ વધેલી જ્ઞાતીઓની હારોહાર થવાની અભિલાષા રાખે છે. તે માટેનું પ્રથમનું સાધન વિદ્યા–કેળવણી હોવાથી તેના સંપાદન અર્થે કોશીશ કરે છે પરંતુ વિદ્યા અને ધનને ગાઢો સંબંધ છે, વિદ્યા વગર ધન મેળવી શકાતું નથી, તેમજ ધન વિના વિદ્યા પ્રાપ્ત કરવી બહુ મુશ્કેલ છે. અમારી જ્ઞાતીની અંદર આ બન્ને વસ્તુની ખોટ હોવાથી અદ્યાપિપર્યંત કોઇ પણ જાતની પ્રગતી

કરી શકાઇ નથી. દરેક જ્ઞાતીઓની અંદર ઉદારચિત્ત ધનીકોએ પોતાની જ્ઞાતીને ઉચ્ચકોટીએ લઇ જવા માટે પોતાના ધન ભંડાર ખુલા મુકેલ છે પણ અમારી જ્ઞાતીના ભાઇઓ અજ્ઞાનને લઇને સનાતન ધર્મ ભૂલી અવળે માર્ગે ચડી પોતાના ધર્માદાનાં નાણાં વેડફી રહ્યા છે જેનો હિસાબ કરતાં તો અન્ય કેળવાયલી કોમો કરતાં કેટલાંય વધારે નાણાંથી ન ઇચ્છવા યોગ્ય કોમોને પોસે છે. એક કહેવત મુજબ **"ઘરનાં છોકરાં ઘંટી ચાટે અને ઉપાધ્યાયને આટો"** એવી રીતે પોતાની જ્ઞાતીનાં બાળકો ગમે તે સ્થીતીમાં રવડી રખડી માગી ભીખીને વિદ્યા ભણે છે તેનો તેને બીલકુલ કોઇપણ જાતનો વીચાર નથી. તેઓ જેટલાં નાણાં ધર્માદાના બહાને બહાર વેડફે છે તેનાં અરધાં નાણાં પણ જો તેઓ પોતાની જ્ઞાતીના બાળકોને આગળ વધવાના માટે ખર્ચે તો જે પરાઇ આશા ઉપર રહેવું પડે છે તે ન હોત. અમારી જ્ઞાતીમાં અભ્યાસમાં આગળ વધવા ઇચ્છતા ઘણા બંધુઓ છે પણ તેમને કોઇપણ જાતની મદદ ન હોવાથી પોતાનો અભ્યાસ જુજ વિદ્યા લઇ મુકી દેવો પડે છે.

વ્હાલા જ્ઞાતી બન્ધુઓ! વીચારો, આ રાત્રીશાળા તમારીજ જ્ઞાતીની છે અને તેમાં ભણનાર પણ તમારાં જ બાળકો છે તેથી તમારે જો તમારાથી બની શકતી હોય અને તમારી જ્ઞાતી પ્રત્યે તમોને જો કાંઇપણ માન હોય તો જરૂરથી વીચાર કરી **"ફુલ નહીં ને ફુલની પાંખડી"** પણ જો આ શાળામાં ભેટ મોકલશો તો શાળા તે સહર્ષ સ્વીકારી લેશે.

હવે અમારા ઉદાર દીલના આગળ વધેલા ધનીક બન્ધુઓ પ્રત્યે તો અમારી એજ વિનંતી છે કે આપના ઉપર તો ઇશ્વરની પૂર્ણ કૃપાછે તો વિદ્યાદાન જેવું મહાન ધર્મનું કામ કરવાને ચુકશો નહીં જેમ કહ્યું છે કે :—

> अन्नदानात्परं नास्ति विद्यादानं ततोऽधिकम् ।
> अन्नेन क्षणिका तृप्तिर्यावज्जीवं तु विद्यया ॥

તેમ સર્વ દાનોમાં વીદ્યાદાન ઉત્કૃષ્ટ હોવાથી હમેશાં વીદ્યાદાન દેતા આવ્યા છો તેવી રીતે જ આપના ધન દાન રૂપી વરસાદથી આ શાળા રૂપી બગીચાને જરૂરથી પોષીને મોટા કરશો. એજ અભ્યર્થના.

— સંચાલકો —

શ્રી કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિ સુધારક યુવક મંડળ કરાચી તરફથી ચાલતી રાત્રીશાળાનો
તારીખ ૧-૧૦-૧૯૩૮ થી તા. ૩૧-૩-૪૦ સુધીનો હિસાબ.

જ

૩) શેઠ પોપટલાલ ત્રીકમજી ઠકુર તરફથી પ્રસાદીના મળ્યા
૧૧॥ ભાઇ નારાણ શીવજી વીરાણી તરફથી પ્રસાદીના મળ્યા
૩॥ ભાઇ મનજી ખીમજી વીગોડી તરફથી પ્રસાદીના મળ્યા
૦।≈ ભાઇ ખીમજી કરશન કોટડા ખીડોઇવાલા તરફથી પ્રસાદીના મળ્યા
૦।– ભાઇ મેગજી નાનજી દેશલપુરવાલા તરફથી પ્રસાદીના મળ્યા
૫) ભાઇ રામજી લખુ વધોણવાલા તરફથી પ્રસાદી તથા ફરનીચરના લાકડા માટે મળ્યા
૩॥≈ ભાઇ રઇયા નાગજી નખત્રાણાવાલા તરફથી ભેટ
૩) ભાઇ જીવરાજ વાલજી લીંબાણી વીરાણીવાલા (હાલ મુંબઇ) તરફથી પ્રસાદીના મળ્યા
૧) ભાઇ નારાણ નથુ દેવીસરવાલા તરફથી પ્રસાદીના મળ્યા
૧૦) ભાઇ મુલજી ડોસા નખત્રાણાવાલા તરફથી ઇનામ માટે મળ્યા

૩૧॥≈

ઉ

૩૫૪॥–૱ શ્રી ખરચ નીચે મુજબ :—
૨૬॥≈॥ ઇલેકટ્રીક ફીટીંગની મજુરી તથા સામાનના
૪૧।– ફરનીચર ટેબલ ખુરશી તથા બાંકડા અને બોર્ડ વગેરે
૭૫॥–॥ વીદ્યાર્થીઓને ચાર વખત ઇનામ આપ્યું તેના
૩૯)–॥ પ્રસાદીના વીદ્યાર્થીઓને દરોજની ચાલુ તેના
૧૦॥≈॥ રેજકી ખર્ચ—પાણીનું પીપ પથરણા પાલ ગ્લાસ ઝાડુ તથા શફાઇ વગેરે
૮) ઘડીઆળ
૨)≈ મ્યુનીસીપાલનો પીપ ઉપડાવી તેની જગ્યાએ ભરતી પૂરી તેના
૬।– ચોપડી તથા ફાઇલ વગેરે
૧૨૬) મકાન ભાડું માસ ૧૮નું તા. ૧-૧૦-૩૮ થી તા. ૩૦-૩-૪૦ સુધીના દર માસ ૧)ના રૂા ૭) લેખે
૧૮) સફાઇ તથા પાણી ભરામણના માસ ૧૮)ના દર રૂા ૧ લેખે

૩૫૪॥–૱

૩૧૧=) આગળના પાના પરથી	
૩) ભાઇ શામજી વીરજી દેશલપુરવાળા તરફથી પ્રસાદીના તથા ફરનીચરના લાકડા સારૂ મલ્યા	
૫) ભાઇ ખેતા રામજી આણંદસરવાળા તરફથી પ્રસાદીના મલ્યા	
૫) ભાઇ ધનજી અરજણ આણંદસરવાળા તરફથી પ્રસાદીના	
૩) ભાઇ લખુ લાલજી હા. ભાઇ હરજી રણમલ ગઢુલીવાલા તરફથી ભેટ	
૧૫॥। વીદ્યાર્થીઓની દાખલ ફીના મલ્યાં	
૨॥ ભાઇ વીસરામ પાંચા ગાંગાણી વીરાણીવાલા તરફથી ભેટના તથા પ્રસાદીના મલ્યા	
૭)=॥ વીદ્યોતેજક ફંડની સ્કૂલના તરફથી પેટી ફેરવવામાં આવેલ તે જમા	
૨૪૦॥=॥। સ્કુલ ફંડમાં મલ્યા પાના ૧૪ મુજબ	
૩૧૩॥=)	૩૫૪॥=)

શ્રી કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિ સુધારક યુવક મંડળની ફ્રી રાત્રીશાળાને તારીખ ૩-૨-૧૯૪૦ ની મીટીંગમાં મળેલી ભેટ.

૫૧।	શ્રીમાન	રામજીભાઇ જેઠાભાઇ રંગાણી	... ગઢશીશા
૫૧।	,,	જીવરાજ વાલજી લીંબાણી	... વીરાણી
૨૫।	,,	નાનજી ભાણજી રંગાણી	... ગઢશીશા
૧૧।	,,	નારાણજી કાનજી નાકરાણી	... અંગીઆ
૫)	,,	મુળજી ડોસા પોકાર	... નખત્રાણા
૫)	,,	દાના કરશન પાંચાણી	... નખત્રાણા
૫)	,,	લાલજી સોમજી નાકરાણી	... રવાપર
૫)	,,	વાલજી લખુ પોકાર	... નખત્રાણા
૫)	,,	વીરજી લખુ પોકાર	... નખત્રાણા
૫)	,,	પેથા ડોશા પોકાર	... નખત્રાણા
૫)	,,	ધનજી પ્રેમજી ગોગારી	... ઘડાણી
૫)	,,	શીવજી લધા નાકરાણી	... નખત્રાણા
૫)	,,	વાલજી નાગજી ગોગારી	... ઘડાણી
૫।	,,	નારાણ શીવજી લીંબાણી	... વીરાણી
૫)	,,	જશા મનજી ભીમાણી	... વેરસલપર
૫)	,,	ખેતા રામજી પોકાર	... આંણદસર
૫।	,,	શામજી વીરજી રૂડાણી	... દેશલપર (મજલ)
૨।	,,	વસરામ મેગજી નાકરાણી	... રવાપર
૨।	,,	વસરામ જીવરાજ પોકાર	... મંગવાણા
૨।	,,	મનજી ખીમજી રંગાણી	... વગોડી
૨)	,,	દેવજી ભીમજી ધોઘારી	... વીરાણી
૧।	,,	કાનજી કરશન જબુવાણી	... મંગવાણા
૧।	,,	પુંજા નાગજી પોકાર	... મંગવાણા
૧।	,,	અરજણ કચરા રંગાણી — [illegible]	... ગઢશીશા
૧।	,,	રતનશી મુલજી	... રસલીયા
૧।	,,	વેલજી તેજા	... ધાવડા

૨૨૦।

૨૨૦। આગળના પાનાથી ખતાવ્યા.

૧।	,,	કાનજી રામજી લીંબાણી	... દરસડી
૧।	,,	ગોપાલ કરશન લીંબાણી	... નખત્રાણા
૧।	,,	ખેતા ગોપાલ કેસરાણી	... નખત્રાણા
૧।	,,	ધનજી પેથા કેસરાણી	... નખત્રાણા
૧।	,,	પુંજારામ માધવજી સાંખલા	... દેશળપર (મજલ)
૧।	,,	નાગજી રઇયા ધોળુ	... વીથોણ
૧।	,,	વાલજી મેઘજી દાનાણી	... નખત્રાણા
૧।	,,	દેવજી રામજી વાસાણી	વીરાણી નાની (ગઢવાળી)
૧।	,,	અખજી મનજી સેંગાણી	... નખત્રાણા

૧। સૌ. શ્રીમતી બ્હેન જાનબાઇ પેથાભાઇ ડોસા પોકારનાં ધર્મપત્ની ... નખત્રાણા

૧। સૌ. શ્રીમતી બ્હેન દેવકીબાઇ મુળજી ડોસા પોકારનાં ધર્મપત્ની ... નખત્રાણા

૧। સૌ. શ્રીમતી બ્હેન જમનાબાઇ વાલજી લખુ પોનરનાં ધર્મપત્ની ... નખત્રાણા

૧।૦। માતાજી મુળબાઇ વસરામ મેગજી નાકરાણીના માતાજી રવાપર

૧। શ્રીમાન અખઇ કરશન સાંખલા ... દેવીસર

૧।	,,	પુંજારામ રામજી વેલાણી	... માનકુવા
૧)	,,	નરસીંહ નારાણ નાકરાણી	... નખત્રાણા

૦।=। સૌ. શ્રીમતી બ્હેન રતનબાઇ ખેતા રામજી પોકારનાં ધર્મપત્ની ... આંણદસર

૦।=। સૌ. શ્રીમતી બ્હેન ભચીબાઇ દેવજી ભીમજી ગોગારીનાં ધર્મપત્ની ... વીરાણી

૨૪૦॥=॥।

શ્રી કચ્છી કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિ સુધારક યુવક મંડળની શ્રી રાત્રીશાળાને તા. ૨-૩-૧૯૪૦ ની મીટીંગમાં મળેલી ભેટ.

૧૨૫) શ્રીમાન મુલજી રવજી લુહાર ... ખીડોઇ (હાલ કરાચી

૯૨)≋ ,, ડૉ. પોપટલાલ અ. ભૂપતકર ... કરાચી

૪૦॥≋ ખોટના હતા તે આપ્યા

૫૧। ખરડામાં આપ્યા

———

૯૨)≋

૫૧। ,, માધવજી ખીમજી સરવૈયર ... કરાચી

૫૧। ,, પટેલ કેશવજી હંસરાજ હાલારી વિભાગના પટેલ કરાચી

૨૫) ,, પટેલ વાલજી આણંદ ... કરાચી

૨૫। ,, પટેલ લખમણ લીંબા ... કરાચી

૧૦) ,, પટેલ વેલજી રામજી ભગત ... નખત્રાણા

૧૫। ,, પટેલ ધનજી અરજણ ભાવાણી ... આણંદસર

૧૦। ,, મુખી કાનજી વીરજી વેલાણી ... લોડવા

૫) ,, પટેલ દેવશી પેથા શાખલા ... લોડવા

૫) ,, પટેલ વેલજી દાના પાંચાણી ... નખત્રાણા

૫। ,, પટેલ હંશરાજ જુડા હાલારી લેવા પાટીદાર કરાચી

૫। ,, પટેલ માવજી કરશન ભીમાણી ... મગવાણા

૫) ,, પટેલ પેથા જશા નાકરાણી ... નખત્રાણા

૫। ,, પટેલ પચાણ વાલજી પોકાર ... ખેડોઇ

૫। ,, મુખી અરજણ પ્રેમજી રૂડાણી ... દેપર

૫) ,, પટેલ ભીમજી હંસરાજ ધોળુ ... લોડવા

૪) ,, પટેલ વેલજી રૂડા દાનાણી ... નખત્રાણા

૨। ,, પટેલ ખીમજી માવજી નાકરાણી ... રવાપર

૨। ,, પટેલ ધનજી મુલજી જાદવાણી ... રવાપર

૨) ,, પટેલ હરજી કાનજી ધોળુ ... (ખેડોઇ) કોટડા

૨) ,, પટેલ ખીમજી કરશન ધોળુ ... (ખેડોઇ) કોટડા

———

૪૫૮॥≋

૪૫૮।।।≋ આગળના પાનાથી લીધા

૨)	,,	પટેલ રામજી માવજી	...	દરસડી
૨।	,,	ઠા વીસનજી ત્રીકમજી પાનવાલા	...	કરાચી
૧।	શ્રીમાન	પટેલ રામજી વસરામ ભાવાણી	...	નેત્રા
૧।	,,	સુતાર વીશનજી કલ્યાણજી	...	કરાચી
૧।	,,	પટેલ દેવજી હંશરાજ રૂડાણી	...	કોટડા (જડોદર)
૧)	,,	પટેલ દેવશી સામજી પોકાર	...	કોટડા (ખેડોઇ)
૧।	,,	પટેલ કરશન પરબત છાભઇઆ	...	કોટડા (જડોદર)
૧।	,,	પટેલ મેઘજી નાનજી પુંજાણી	...	દેશલપર (મજલ)
૫)	,,	પટેલ રઇયા નાગજી ચોધરી	...	નખત્રાણા
૫)	,,	પટેલ શીવજી લધા નાકરાણી	...	રવાપુર
૫)	,,	પટેલ રામજી લખુ કંપની	...	વીથોણ
०।।०।	,,	પટેલ નારાણ મેઘજી નાકરાણી	...	રવાપર
૧)	,,	પટેલ વેલજી ભાણજી	...	ખોંભડી
૨।	,,	પટેલ પ્રેમજી હીરજી	...	દરસડી
૫।	,,	પટેલ ખેતસી હરજી કંઠોડાવાલા	...	કરાચી
૧।	,,	પટેલ ભાણજી જેઠા જબુવાણી	...	નેત્રા
૧।	,,	પટેલ કાનજી ભીમજી પોકાર	...	ધાવડા
૧।	,,	પટેલ પ્રેમજી શામજી	...	મેઘપર
૧)	,,	પટેલ શીવગણ મનજી પોકાર	...	મંગવાણા
૧।	,,	ઠકર જાદવજી વાઘજી	...	કરાચી
૧।	,,	પટેલ શીવજી લધા નાકરાણી	...	કોટડા (જડોદર)
૧।	,,	પટેલ દેવજી વીરજી લીંબાણી	...	કોટડા (ખેડોઇ)
૧)	,,	પટેલ હરજી નારાણ છાભઇઆ	...	દેવીસર
૧।	,,	પટેલ લાલજી ભાણજી પોકાર	...	વીરાણી

૫૦૫)≋।

૫૦૫)≡ા આગળના પાનાથી લીધાં

૧ા–ા	,,	પટેલ નાનજી રામજી વાસણી	... વીરાણી (ગઢવાલી)
૧ા	,,	પટેલ કરશન હંશરાજ ભાવાણી	... મંગવાણા
૧ા	,,	પટેલ હંસરાજ દેવસી નાકરાણી	... વીરાણી
૧ા	,,	પટેલ કાનજી કરશન જબુવાણી	... મંગવાણા
૧ા		મેસર્સ નેશનલ સો મીલ્સ તરફથી	... કરાચી
૦ાા		શ્રીમાન પટેલ હરજી નાનજી પુંજાણી	... દેશલપર
૦ાા	,,	પટેલ પ્રેમજી કરમશી લાલાણી	... દેશલપર
૦ાા	,,	પટેલ લાલજી કાનજી	... કાદીઆ
૦ાા		માતાજી પાનબાઇ	... નખત્રાણા
૧ા		શ્રીમાન પટેલ શીવજી નારાણ ગોગારી	... ઘડાણી
૧)	,,	પટેલ ભીમજી લાલજી ગોગારી	... ઘડાણી
૧)	,,	પટેલ વીસરામ જીવરાજ ભગત	... રવાપર
૦ાા	,,	પટેલ માવજી વીશરામ	... ઘડાણી
૦ા–ા	,,	પટેલ માવજી નારાણ ગોગારી	... ઘડાણી
૧૮ાા	,,	ભાઇ માધવજી ખીમજી સરવેયરે ઝોળી ફેરાવી તેના	

૫૩૬ા–ાા

તારીખ ૨–૩–૧૯૪૦ સુધીનો હિસાબ

જ		ઉ	
૫૩૬ા–ાા	ના. ૨-૩-૧૯૪૦નો ખરડો પાના ૧૮ થી ૨૦ સુધીનો થયો તે જમા	૪૦ાા≡	ગયા વર્ષની ખોટ ખાતે
		૧૨૧ાા૦ા	બાકી ઉઘરાણી રહી ખરડાની તે ખાતે
૫૩૬ા–ાા		૩૭૩ાા–ા	શ્રી પુરાંતે જમા તે ભાઇ મુળજી ડોસા પોકાર પાસે છે
૫૩૬ા–ાા		૫૩૬ા–ાા	

રાત્રીશાળાના નિયમો.

૧. આ રાત્રીશાળામાં પાટીદાર જ્ઞાતિનાં દીવસે સ્કુલમાં ભણતા વિદ્યાર્થીઓ તેમજ ધંધે જતા યુવકો દાખલ થઇ શકે છે.

૨. પાટીદાર જ્ઞાતી શિવાય અન્ય જ્ઞાતીના બાળકોને દાખલ કરવા કે નહીં તે શિક્ષકો તથા કમીટીની સંમતી ઉપર છે પરન્તુ રીપોર્ટમાં જણાવ્યા મુજબ હાલમાં જગ્યાની તંગાસ-શંકડામણને લઇને બીજી કોઇ સગવડ થાય નહીં ત્યાંસુધી હાલમાં આવતા વિદ્યાર્થીઓ શીવાય અન્ય જ્ઞાતીનાં વિદ્યાર્થીને દાખલ કરવામાં આવશે નહીં.

૩. વીદ્યાર્થીએ દાખલ થતી વખતે દાખલ ફી ।। આના ચાર ભરવા પડશે તેમજ નામ દાખલ કરાવતી વખતે પોતાના વાલીને સાથે તેડી લાવવા અગર તો તેમની ચીઠ્ઠી લાવવી પડશે.

૪. દરેક વીદ્યાર્થીએ નીતીસર ચાલવાની કબુલાત આપવી પડશે.

૫. વીદ્યાર્થી ભણવામાં ધ્યાન ન આપતા હોય અને તોફાની તેમજ બદફેલી માલુમ પડશે તો તેને શિક્ષકો ચેતવણી આપશે છતાં તે પોતાની ચાલ નહીં સુધારે તો કમીટીને રીપોર્ટ કરવામાં આવશે અને તેનો કમીટી જે નીર્ણય આપશે તે આખરી ગણાશે.

૬. વીદ્યાર્થી શાળામાં દાખલ થયો હશે છતાં પણ શાળાના શીક્ષકોની રજા શીવાય આઠ દીવસ ગેરહાજર રહેશે તેને શાળાના રજીષ્ટરમાંથી કમી કરવામાં આવશે છતાં પણ જો તે બાજી દાખલ ફી ભરી કમીટીને અરજી કરશે તો કમીટી તેનો વીચાર કરી જોશે.

વ્યવસ્થાપકો :
શ્રી કચ્છ ક પાટીદાર જ્ઞા. સુ. રાત્રીશાળા, કરાચી.

આ રીપોર્ટ કરાચીના વોટરકોર્સ રોડપર આવેલ દુર્ગા પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં મહેતા છોટાલાલ કાનજીએ છાપ્યો, અને કરાચીમાં આવેલ શ્રીકચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિ સુધારક યુવક મંડળના વ્યવસ્થાપકો એ ચાલતી મફત રાત્રીશાળા માટે લોરેન્સ રોડ હરચંદરાય વીશનદાસ પ્લોટ માંથી પ્રસિદ્ધ કર્યો.